

Mahalli İdarelere Hizmet Derneđi

AÇIKLAMALI - İÇTİHATLI

BELEDİYE KANUNU

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU

VE

MAHALLİ İDARELERİ İLGİLENDİREN TEMEL MEVZUAT

Yazarlar

Fethi AYTAÇ
E.Vali

Mehmet DÖNMEZ
MİHDER Genel Başkanı

Hüseyin BİLGİN
İdari Yargı Hakimi

Ağustos 2009, ANKARA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
İÇİNDEKİLER	V
BELEDİYELERİMİZ HAKKINDA GENEL BİLGİ	1

BELEDİYE KANUNU

BİRİNCİ KISIM GENEL HÜKÜMLER BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Madde 1. Amaç	7
Madde 1. Kapsam	7
Madde 3. Tanımlar	7

İKİNCİ BÖLÜM BELEDİYENİN KURULUŞU VE SINIRLARI

Madde 4. Kuruluş	9
Madde 5. Sınırların Tespiti	14
Madde 6. Sınırların Kesinleşmesi	18
Madde 7. Sınır Uyuşmazlıklarının Çözümü	19
Madde 8. Birleşme ve Katılma	21
Madde 9. Mahalle ve Yönetimi	26
Madde 10 Belde Admın Değiştirilmesi	32
Madde 11. Tüzel Kişiliğin Sona Erdirilmesi	34
Madde 12. Kararlarının Uygulanması ve Nüfus	45
Madde 13. Hemşehri Hukuku	49

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BELEDİYENİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 14. Belediyenin Görev ve Sorumlulukları	51
Madde 15. Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları	91
Madde 16. Belediyeye Tanınan Muafiyet	142

İKİNCİ KISIM
BELEDİYENİN ORGANLARI
BİRİNCİ BÖLÜM BELEDİYE
MECLİSİ

Madde 17. Belediye Meclisi	143
Madde 18. Meclisin Görev ve Yetkileri	143
Madde 19. Başkanlık Divanı	186
Madde 20. Meclis Toplantısı	188
Madde 21. Gündem	191
Madde 22. Toplantı ve Karar Yeter Sayısı	192
Madde 23. Meclis Kararlarının Kesinleşmesi	194
Madde 24. İhtisas Komisyonları	196
Madde 25. Denetim Komisyonu	202
Madde 26. Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları	205
Madde 27. Başkan ve Meclis Üyelerinin Görüşmelere Katılamayacağı Durumlar	207
Madde 28. Başkanın ve Meclis Üyelerinin Yükümlülükleri	208
Madde 29. Meclis Üyeliğinin Sona Ermesi	208
Madde 30. Meclisin Feshi	210
Madde 31. Boşalan Meclisin Görevinin Yerine Getirilmesi	212
Madde 32. Huzur ve İzin Hakkı	213
Madde 33. Belediye Encümeni	221
Madde 34. Encümenin Görev ve Yetkileri	226
Madde 35. Encümen Toplantısı	248
Madde 36. Encümen Üyelerine Verilecek Ödenek	249

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BELEDİYE BAŞKANI

Madde 37. Belediye Başkanı	250
Madde 38. Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri	258
Madde 39. Belediye Başkanının Özlük Hakları	269
Madde 40. Başkan Vekili	276
Madde 41. Stratejik Plân ve Performans Programı	277
Madde 42. Yetki Devri	278
Madde 43. İhtilâf Hâli	279
Madde 44. Belediye Başkanlığının Sona Ermesi	279
Madde 45. Belediye Başkanlığının Boşalması Hâlinde Yapılacak İşlemler	281
Madde 46. Belediye Başkanı Görevlendirilmesi	282

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ORGANLARA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

Madde 47. Görevden Uzaklaştırma 283

ÜÇÜNCÜ KISIM
BELEDİYE TEŞKİLÂTI
BİRİNCİ BÖLÜM
BELEDİYE TEŞKİLÂTI VE PERSONELİ

Madde 48. Belediye Teşkilâtı 285
Madde 49. Norm Kadro ve Personel İstihdamı 286
Madde 50. Personel Devri 300
Madde 51. Zabitanın Görev ve Yetkileri 302
Madde 52. İtfaiye 305
Madde 53. Acil Durum Plânlaması 306

DÖRDÜNCÜ KISIM
BELEDİYELERİN DENETİMİ

Madde 54. Denetimin Amacı 309
Madde 55. Denetimin Kapsamı ve Türleri 309
Madde 56. Faaliyet Raporu 312
Madde 57. Hizmetlerde Aksama 334
Madde 58. Denetimle İlgili Diğer Hükümler 335

BEŞİNCİ KISIM
MALÎ HÜKÜMLER
BİRİNCİ BÖLÜM
BELEDİYENİN GELİR VE GİDERLERİ

Madde 59. Belediyenin Gelirleri 337
Madde 60. Belediyenin Giderleri 344

İKİNCİ BÖLÜM
BELEDİYE BÜTÇESİ

Madde 61. Belediye Bütçesi 347
Madde 62. Bütçenin Hazırlanması ve Kabulü 349
Madde 63. Harcama Yetkilisi 354
Madde 64. Kesin Hesap 361
Madde 65. Bütçe Sistemi 362

Madde 66. Geçmiş Yıl Bütçesinin Devamı	364
Madde 67. Gelecek Yıllara Yaygın Hizmet Yüklenmeleri	364

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BORÇLANMA VE İKTİSADÎ GİRİŞİMLER

Madde 68. Borçlanma	366
Madde 69. Arsa ve Konut Üretimi	372
Madde 70. Şirket Kurulması	381
Madde 71. İşletme Tesisi	388
Madde 72- Borç ve Alacakların Takas ve Mahsubu	389

ALTINCI KISIM ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER BİRİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 73. Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı	389
Madde 74. Yurt Dışı İlişkileri	394
Madde 75. Diğer Kuruluşlarla İlişkiler	403
Madde 76. Kent Konseyi	404
Madde 77. Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım	411
Madde 78. Yazışma	419
Madde 79. Belediye Tasarrufundaki Yerler	419
Madde 80. Şehirlerarası Özel Otobüs Terminali İşletmesi ve Akaryakıt İstasyonları	422
Madde 81. Ad Verme, Tanıtıcı Amblem ve Flama Kullanımı	426
Madde 82. Avukatlık Ücretinin Dağıtımı	428
Madde 83. Yeniden Değerleme Oranının Uygulanması	429
Madde 84. Uygulanmayacak Hükümler	430

İKİNCİ BÖLÜM DEĞİŞTİRİLEN, EKLENEN VE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

Madde 85.	431
------------------------	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Geçici Madde 1.	437
Geçici Madde 2.	438

Geçici Madde 3.	439
Geçici Madde 4.	440
Geçici Madde 5.	442
Geçici Madde 6.
Madde 86. Yürürlük	443
Madde 87. Yürütme	443

5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU İLE İLGİLİ YARGI KARARLARI	447
---	-----

5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU

5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU'NUN GENEL GEREKÇESİ	815
5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU	823

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ KAPSAM VE TANIMLAR

Madde 1. Amaç	823
Madde 2. Kapsam	823
Madde 3. Tanımlar	823

İKİNCİ BÖLÜM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN KURULUŞU VE SINIRLARI

Madde 4. Kuruluş	825
Madde 5. Büyükşehir Belediyesinin Sınırları	826
Madde 6. Büyükşehir Belediyesine Katılma	827

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 7. Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	830
Madde 8. Alt Yapı Hizmetleri	852
Madde 9. Ulaşım Hizmetleri	862
Madde 10. Büyükşehir Belediyesinin Yetkileri ve İmtiyazları	869

Madde 11. Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkisi	869
--	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN ORGANLARI

Madde 12. Büyükşehir Belediye Meclisi	871
Madde 13. Meclis Toplantısı	873
Madde 14. Meclis Kararlarının Kesinleşmesi	875
Madde 15. İhtisas Komisyonları	878
Madde 16. Büyükşehir Belediye Encümeni	881
Madde 17. Büyükşehir Belediye Başkanı	882
Madde 18. Büyükşehir Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri	882
Madde 19. Belediye Başkanlığının Sona Ermesi	885
Madde 20. Danışmanlar	885

BEŞİNCİ BÖLÜM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TEŞKİLÂTI VE PERSONELİ

Madde 21. Büyükşehir Belediyesi Teşkilâtı	887
Madde 22. Personel İstihdamı	889

ALTINCI BÖLÜM MALÎ HÜKÜMLER

Madde 23. Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri	891
Madde 24. Büyükşehir Belediyesinin Giderleri	902
Madde 25. Büyükşehir Belediye Bütçesi	903
Madde 26. Şirket Kurulması	905
Madde 27. Belediyeler Arası Hizmet İlişkileri ve Koordinasyon	906
Madde 28. Diğer Hükümler	908
Madde 29.- 30. Değiştirilen Hükümler	909
Madde 31. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler	909
Geçici Madde 1.	910
Geçici Madde 2.	911
Geçici Madde 3.	912
Geçici Madde 4.	913
Geçici Madde 5.	913
Madde 32. Yürürlük	924
Madde 33. Yürütme	924

5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU İLE İLGİLİ YARGI KARARLARI	927
--	------------

MAHALLİ İDARELERİ İLGİLENDİREN TEMEL MEVZUAT

- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Anayasa' nın Temel Hükümleri) 979
- Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Genel Gerekçesi 987
- Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 991
- 5747 sayılı Kanun İle İlgili Anayasa Mahkemesi Kararı 1002
- 5747 sayılı Kanun İle İlgili Danıştay Sekizinci Dairesi'nin Kararı 1072
- 5747 sayılı Kanun İle İlgili Yüksek Seçim Kurulu Kararı 1081
- İl Özel İdaresi Kanunu 1084
- İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun 1106
- Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun 1111
- Mahallî İdare Birlikleri Kanunu 1129
- Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu 1141
- Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu 1185
- Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun 1192
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 1197
- Türk Ceza Kanunu (Mahalli İdareler İle İlgili Maddeler) 1204
- Türk Ceza Kanununun Yürürlük Ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun 1206
- Kabahatler Kanunu 1211
- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği 1225
- İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği 1234
- İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik 1243
- Belediye Zabıta Yönetmeliği 1292
- Belediye İtfaiye Yönetmeliği 1316
- Evlendirme Yönetmeliği 1331

• Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı	1350
• Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik	1356
• Görevde Yükselme ve Eğitimi Yönetmeliği	1371
• Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik	1377
• Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	1384
• Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği	1389
• Mahalli İdarelerce Yürürlüğe Konulacak Sicil Amirleri Tip Yönetmelik Taslağı	1415
• Mahalli İdarelerce Yürürlüğe Konulacak Disiplin Amirleri Tip Yönetmelik Taslağı	1422
• Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği	1429
• İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği	1434
• Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	1439
• Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik	1449
• e-Vergi Projesi Genelgesi	1459
KAYNAKÇA	1460